

VENDIM
Nr. 68, datë 14.11.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 6.7.2016, mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 40 Akti, që i përket:

KËRKUES: Armand Llakaj, Marjus Tafa

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimeve nr. 5 (13-2012-118), datë 11.1.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan; nr. 10-2012-1142 (410), datë 11.7.2012 të Gjykatës së Apelit Durrës; nr. 00-2014-500, datë 3.4.2014, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 43, 131/f dhe 134/1/g, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 27, 28 dhe vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”; neni 6 i Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (KEDNJ).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Vladimir Kristo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkesve, që janë shprehur për pranimin e kërkesës, prapësimet e subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 5 (13-2012-118), datë 11.1.2012, ka vendosur deklarinin fajtor të të pandehurit Armand Llakaj për kryerjen e veprës penale të vrasjes me paramendimin, të kryer në bashkëpunim, dhe në bazë të neneve 78/1 dhe 25, të Kodit Penal (KP) dënimin e tij me 25 vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Armand Llakaj për kryerjen e veprës penale të mbajtjes pa leje të armëve luftarake dhe në bazë të nenit 278/2 të KP-së dënimin e tij me 2 vjet burgim. Në aplikim të nenit 55 të KP-së dënimin e tij përfundimisht me 25 vjet burgim. Gjithashtu kjo gjykatë ka vendosur deklarinin fajtor të të pandehurit Marjus Tafa për kryerjen e veprës penale të vrasjes me paramendimin, të kryer në bashkëpunim, dhe në bazë të neneve 78/1 dhe 25 të Kodit Penal (KP) dënimin e tij me 23 vjet burgim.

2. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 10-2012-1142 (410), datë 11.7.2012, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 5 (13-2012-118), datë 11.1.2012, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan.

3. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-500, datë 3.4.2014, ka vendosur mospranimin e rekursit të ushtruar nga i gjykuari Armand Llakaj, pasi nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 432 i Kodit të Procedurës Penale (KPP).

II

4. **Kërkuesit** i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) për shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë, duke pretenduar se u është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në këto drejtime:

4.1 Gjykata e Lartë ka cenuar standardin e arsyetimit të vendimit, pasi në vendim nuk shprehet për rekursin e kërkuesit Marjus Tafa.

4.2 Është cenuar parimi i barazisë së armëve, sepse gjykatat e faktit nuk kanë administruar provat e kërkuara nga mbrojtja e kërkuesve.

4.3 Është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë, sepse gjykatat e faktit në vendimet e tyre janë bazuar në hamendësime.

5. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka prapësuar me shkrim në mënyrë të përmbledhur se:

5.1 Rekursi është ushtruar nga të dy kërkuesit në një dokument të përbashkët, gjë që ka krijuar vështirësi në individualizimin e kërkesave të secilit kërkues, duke sjellë konfuzion në shqyrtimin e tij nga Gjykata e Lartë. Gjithsesi, në kushtet kur nuk ka një vendim mbi rekursin e kërkuesit Marjus Tafa, ky i fundit nuk ka shteruar mjetet për mbrojtjen e të drejtave të tij, si kusht për t'iu drejtuar juridiksionit kushtetues. Gjykata duhet ta orientojë atë t'i drejtohet Gjykatës së Lartë për shqyrtimin e kërkesës së tij, të ometuar nga ajo gjykatë edhe për faj të tij.

5.2 Argumentet e kërkuesve për pretendimin e cenimit të parimit të barazisë së armëve kanë të bëjnë me çmuarjen e provave nga ana e gjykatës për të krijuar bindjen e saj në lidhje me fajësinë apo pafajësinë dhe si të tilla nuk hyjnë në juridiksionin kushtetues. Referuar materialeve të dosjes gjyqësore rezulton se gjykatat e faktit kanë marrë provat e kërkuara nga përfaqësuesit e secilit prej dy të pandehurve. Kërkuesit nuk përcaktojnë se cilat janë provat e kërkuara nga mbrojtja që nuk janë administruar në gjykim, si dhe mbi cilat prova të akuzës nuk u është dhënë mundësia për të debatuar.

5.3 Pretendimi i kërkuesve se është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë duhet të trajtohet në këndvështrim të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimimin e kërkuesve

6. Gjykata vlerëson se kërkuesit legjitimohen *ratione personae* në lidhje me pretendimet e paraqitura në kërkesë, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur në Gjykatën Kushtetuese brenda afatit të parashikuar nga neni 30, i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë".

7. Në lidhje me legjitimimin *ratione materia* Gjykata ka theksuar se bazuar në nenin 131/f të Kushtetutës ajo vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individit për shkeljen e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi ai të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e kësaj të drejte. Gjykata ka theksuar se juridiksioni kushtetues për shkeljen e së drejtës themelore për një proces të rregullt bëhet i mundur kur kërkuesi shteron mjetet e ankimit pranë gjykatave të sistemit gjyqësor, çka nënkupton se kërkuesi duhet t'i shfrytëzojë, në shkallët e sistemit gjyqësor, të gjitha mjetet e lejueshme dhe mundësitë procedurale për vendosjen në vend të së drejtës së pretenduar. Mjetet ligjore konsiderohen të shteruara kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi. Kontrolli i ushtruar nga Gjykata në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës është një kontroll subsidiar, që do të thotë se individ i mund t'i drejtohet asaj vetëm për një vendim përfundimtar, të çfarëdolloj forme, që përmbyll procesin gjyqësor (*shih vendimin nr. 48, datë 6.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Bazuar në sa më sipër, Gjykata vlerëson se pretendimi i subjektit të interesuar, Prokurorisë së

Përgjithshme, se në kushtet kur nuk ka një vendim mbi rekursin e kërkuarit Marjus Tafa, ky i fundit nuk i ka shteruar mjetet për mbrojtjen e të drejtave të tij, si kusht për t'iu drejtuar juridiksionit kushtetues, është i pabazuar. Nga materialet e kësaj çështjeje, siç do të arsyetohet në vijim në vendim, rezulton se kërkuari Marjus Tafa ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë, ku ka ngritur edhe pretendimet e tij lidhur me procesin penal të zhvilluar në gjykatat e faktit, duke shteruar mundësitë procedurale të ankimit pranë gjykatave të sistemit gjyqësor. Fakti nëse Gjykata e Lartë ka marrë apo jo në shqyrtim këto pretendime, nuk do të thotë se kërkuari nuk ka përdorur mjetet ligjore në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave të tij. Në këto kushte, Gjykata vlerëson se kërkuari legjitimohet t'i drejtohet asaj në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës.

9. Për pasojë, pretendimet e kërkuarve janë shqyrtuar në vijim në këndvështrim të standardeve që imponon procesi i rregullt ligjor në kuptimin kushtetues.

B. Për pretendimin për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor

10. Kërkuari Marjus Tafa pretendon se Gjykata e Lartë nuk ka respektuar standardin e arsyetimit të vendimit, pasi në vendim nuk shprehet për rekursin e tij. Ndërsa subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, lidhur me këtë pretendim ka prapësuar se rekursi është ushtruar nga të dy kërkuarit në një dokument të përbashkët, gjë që ka krijuar vështirësi në individualizimin e kërkesave të secilit kërkuar, duke sjellë konfuzion në shqyrtimin e tij nga Gjykata e Lartë.

11. Gjykata ka theksuar se e drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Funksioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka vlerësuar domosdoshmërinë e arsyetimit të vendimeve gjyqësore, penale apo civile, si një garanci për procesin ligjor. Vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Vendimi mund të kontrollohet nga një gjykatë më e lartë sipas procedurave përkatëse dhe që kjo të jetë e mundur, duhet bërë arsyetimi i vendimit, në të cilin gjyqtari tregon me qartësi faktet dhe ligjin e zbatueshëm, që e kanë çuar në bërjen e një zgjedhjeje ndërmjet disa mundësive. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjykimit, përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Gjithsesi, Gjykata e ka vlerësuar zbatimin e këtij parimi rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënë, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura. Detyrimi i gjykatave për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit dhe masa e arsyetimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Në këtë kontekst, Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson arsyetimin e një vendimi gjyqësor vetëm në kuadrin e përmbushjes ose jo të standardeve të mësipërme, pasi nuk është detyrë e saj të analizojë provat dhe faktet ku është bazuar gjykata për zgjidhjen e çështjes së themelit. Kjo mbetet detyrë funksionale e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Ndërsa në aspektin e kontrollit kushtetues, Gjykata verifikon nëse arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara më sipër, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në rastin në shqyrtim Gjykata konstaton se nga materialet e dosjes gjyqësore rezulton se kundër vendimit nr. 10-2012-1142 (410), datë 11.7.2012 të Gjykatës së Apelit Durrës kanë ushtruar rekurs të dy kërkuesit, Armand Llakaj dhe Marjus Tafa, brenda afatit ligjor 30-ditor të parashikuar në nenin 435/1 të KPP-së. Në vendimin e Gjykatës së Lartë, si në pjesën ku parashtrohen shkaqet e rekursit (*shih f. nr. 2 të vendimit*), ashtu edhe në pjesën ku Gjykata shprehet nëse rekursi përmban apo jo shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 432 të KPP-së (*shih f. nr. 3 të vendimit*), si dhe në dispozitivin e tij gjejnë pasqyrim vetëm pretendimet e ngritura në rekurs nga kërkuesi Armand Llakaj. Fakti që edhe kërkuesi tjetër (Marjus Tafa) ka ushtruar rekurs, si dhe nëse shkaqet e paraqitura prej tij janë shqyrtuar apo jo nga Gjykata e Lartë, nuk gjejnë pasqyrim në vendimin e kësaj të fundit.

16. Bazuar në standardet kushtetuese të lartpërmendura, Gjykata vlerëson se mungesa e paraqitjes së shkaqeve të parashtruara në rekurs nga kërkuesi Marjus Tafa, si dhe fakti që Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk shprehet në vendim mbi rekursin e tij, krijojnë dyshime të arsyeshme nëse ky Kolegj ka arritur të marrë ose jo në shqyrtim dhe të vlerësojë shkaqet e pretenduara prej kërkuesit, çka përbën një të metë të pakapërcyeshme të përmbajtjes së vendimit dhe të arsyetimit të gjykatës.

17. Nga ana tjetër, Gjykata në jurisprudencën e saj ka përcaktuar disa standarde kushtetuese, të cilat janë të lidhura nga pikëpamja organike dhe funksionale me njëra-tjetrën në mënyrë të tillë që cenimi i njërit standard ndikon në mënyrë të pashmangshme në cenimin e të tjerave (*shih vendimin nr. 27 datë 24.6.2013 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata çmon se Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, duke mos e arsyetuar vendimin për rekursin e kërkuesit, i ka mohuar atij edhe të drejtën e aksesit në gjykatë, si dhe të drejtën për të pasur një vendim përfundimtar që do t'u jepte përgjigje pretendimeve të tij. E drejta e aksesit u garanton subjekteve të cenuara të drejtën t'i drejtohen një gjykate, e cila do t'i dëgjojë pretendimet e tyre dhe do të shpallë një vendim pas një gjykimi të drejtë dhe publik. Gjykata ka vlerësuar vazhdimisht se administrimi i mirë i drejtësisë fillon me garancinë që një individ të ketë akses në gjykatë, për t'i siguruar atij të gjitha aspektet e një forme gjyqësore të shqyrtimit të çështjes. Në këtë kuptim, ky standard përfshin të drejtën për gjykim, ku e drejta e aksesit, që është e drejta për të vënë në lëvizje gjykatën për çështjet civile, përbën një aspekt të saj. E drejta e aksesit në një organ gjyqësor duhet të jetë një e drejtë që lidhet me themelin dhe jo një e drejtë e pastër formale. Aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj për pretendimet e ngritura, përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 2, datë 29.1.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në kuptim të sa më sipër, duke konsideruar se e drejta e aksesit në gjykatë nuk mund t'i cenohet kërkuesit për shkaqe që rrjedhin nga mangësitë ose gabimet në veprimtaritë e vetë organeve shtetërore, gjykatës në rastin konkret (*shih vendimin nr. 32, datë 22.7.2011 të Gjykatës Kushtetuese*), Gjykata vlerëson se i takon Gjykatës së Lartë të marrë në shqyrtim pretendimet e ngritura në rekursin e paraqitur nga kërkuesi Marjus Tafa.

19. Në këto kushte, bazuar në rëndësinë e garantimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor në proceset penale në të cilat është vendosur burgimi i individit, që passjell sakrificimin maksimal të lirisë personale të tij, kjo e fundit e mbrojtur si vlerë themelore nga Kushtetuta, Gjykata vlerëson se vendimi i Gjykatës së Lartë, në pjesën ku nuk shprehet për rekursin e paraqitur nga kërkuesi Marjus Tafa, ka cenuar standardin e arsyetimit të vendimit, si dhe të drejtën e aksesit në gjykatë të tij.

C. Për pretendimin për cenimin e parimit të barazisë së armëve

20. Kërkuesit pretendojnë se gjykatat e faktit nuk kanë administruar provat e kërkuara nga mbrojtja e tyre, si dhe nuk kanë arsyetuar mospranimin e tyre. Sipas kërkuesve, nga analiza e dosjes gjyqësore vihet re se në të gjitha shkallët e gjyqësorisë mbrojtësit e kërkuesve nuk i është dhënë mundësia për të dëgjuar dhe debatuar të gjitha provat e paraqitura nga akuza.

21. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka prapësuar se argumentet e kërkuesve për

pretendimin e cenimit të parimit të barazisë së armëve kanë të bëjnë me çmuarjen e provave nga ana e gjykatës për të krijuar bindjen e saj në lidhje me fajësinë apo pafajësinë dhe si të tilla nuk hyjnë në juridiksionin kushtetues.

22. Në lidhje me paraqitjen dhe administrimin e provave në gjykim, në kuptim të parimit të barazisë së armëve, Gjykata ka mbajtur qëndrimin se provat paraqiten dhe marrin vlerën e tyre në debatin gjyqësor, ku secila palë ka mundësi për të paraqitur argumentet e veta në një pozitë jo më pak të favorshme se pala tjetër (*shih vendimet nr. 19, datë 18.9.2008; nr. 7, datë 27.4.2005; nr. 16, datë 27.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se marrja dhe vlerësimi i fakteve dhe i rrethanave, interpretimi i ligjit material dhe procedural, si dhe aplikimi i tij në çështjet konkrete janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Për sa i përket mënyrës se si janë interpretuar dhe vlerësuar provat nga gjykatat e zakonshme, kjo çështje nuk përbën objekt kontrolli për këtë Gjykatë, sepse ajo mund dhe duhet të investohet kur ndaj një procesi gjyqësor ka pretendime për mënyrat e marrjes së provave, por jo për mënyrën e vlerësimit të tyre. Gjykata ndërhyt vetëm në ato raste kur, përmes veprimeve të tyre, gjykatat e zakonshme cenojnë të drejtën për një proces të rregullt ligjor. Pra, si rregull, është kompetencë e gjykatave të zakonshme të vlerësojnë provat e paraqitura (administruara) në gjykim, ndërsa Gjykatës i takon të vlerësojë nëse procedurat, në tërësinë e tyre, kanë qenë të drejta, që në rastin e proceseve penale ky vlerësim përfshin edhe respektimin e parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit.

23. Nisur nga fakti se Gjykata e Lartë nuk është shprehur për rekursin e ushtruar nga kërkuesi Marjus Tafa, Gjykata vlerëson se ky pretendim duhet shqyrtuar vetëm për kërkuesin Armand Llakaj. Lidhur me këtë të fundit Gjykata vëren se në rastin në shqyrtim në vendimin e Gjykatës së Apelit është arsyetuar mbi shkaqet e ankimit, si dhe lidhur me paraqitjen dhe administrimin e provave në gjykim. Gjithashtu, Gjykata konstaton se kërkuesi edhe pse pretendon cenimin e parimit të barazisë së armëve, nuk përcakton se cilat janë provat e kërkuara nga mbrojtja, të cilat nuk janë administruar në gjykim, si dhe mbi cilat prova të akuzës kërkuesit nuk i është dhënë mundësia për të debatuar. Për pasojë, Gjykata vlerëson se ky pretendim nuk është i bazuar.

D. Për pretendimin për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë

24. Kërkuesit pretendojnë se u është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë, sepse gjykatat e faktit në vendimet e tyre janë bazuar në hamendësime, si dhe në prova të marra në mënyrë të paligjshme. Ndërsa subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka prapësuar se ky pretendim i kërkuesve duhet të trajtohet në këndvështrim të parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit.

25. Gjykata ka theksuar se parimi i prezumimit të pafajësisë përbëhet nga disa aspekte, njëri prej të cilëve është *in dubio pro reo*, pra çdo dyshim shkon në favor të të pandehurit dhe barra e provës bie kryesisht mbi organin e akuzës. Gjykata e ka interpretuar prezumimin e pafajësisë në kuptimin që gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri e ka kryer krimin për të cilin akuzohet, se barra e provës i takon palës akuzuese, se çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit dhe se gjykata duhet ta mbështesë vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta që duhet të provohen nga akuza (*shih vendimin nr. 8, datë 26.2.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ) ka theksuar se parimi i prezumimit të pafajësisë është një nga elementet e një gjykimi të drejtë, i kërkuar nga neni 6/1 i Konventës. Ky parim ndalon shprehjen e parakohshme nga vetë gjykata të vlerësimit se personi “i akuzuar për një vepër penale” është fajtor përpara se kjo të provohet në përputhje me ligjin. (*shih vendimet e GJEDNJ-së në çështjet Allen kundër Mbretërisë së Bashkuar, datë 12 korrik 2013; Karaman kundër Gjermanisë, datë 27 shkurt 2014*). Në çështjen Karaman kundër Gjermanisë, GJEDNJ-ja ka vlerësuar se gjykatat penale janë të detyruara të përcaktojnë faktet e çështjes, të rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë ligjore të të akuzuarit, sa më qartë dhe saktë të jetë e mundur, dhe nuk mund t'i paraqesin ato thjesht si aludime apo dyshime.

27. Në rastin në shqyrtim, lidhur vetëm me kërkuesin Armand Llakaj (*shih më lart paragrafin nr. 24*), Gjykata vëren se gjykatat vendimet e tyre i kanë bazuar në një sërë provash, të tilla si aktet e ekspertimit, thëniet e dëshmitarëve, rezultatet e përgjimit ambiental etj. Edhe pse akti i ekspertimit biologjik nr. 5983, datë 7.8.2009 përmban disa hamendësime, nuk rezulton që gjykata të ketë nisur procesin me bindjen se kërkuesi është fajtor për veprën penale për të cilën akuzohet. Gjatë shqyrtimit të çështjes penale në ngarkim të tij, gjykata nuk ka arritur asnjë konkluzion *apriori* për fajësinë e kërkuesit, duke u bazuar vetëm në aktin e ekspertimit biologjik. Këtij të fundit nuk i është dhënë një vlerë e paracaktuar në gjykim, por ai i është nënshtruar shqyrtimit gjyqësor së bashku me provat e tjera të administruara në proces, duke u vlerësuar në unitet me to. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se edhe ky pretendim i kërkuesit nuk është i bazuar.

28. Në përfundim, Gjykata vlerëson se vendimi i Gjykatës së Lartë, në pjesën ku nuk shprehet për rekursin e paraqitur nga kërkuesi Marjus Tafa, ka cenuar standardin e arsytimit të vendimit, si dhe të drejtën e aksesit në Gjykatën e Lartë, prandaj pretendimi i këtij kërkuesi është i bazuar dhe duhet pranuar. Ndërsa pretendimet e kërkuesit Armand Llakaj janë haptazi të pabazuara dhe duhen rrëzuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/g, të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës për kërkuesin Marjus Tafa.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të vendimit nr. 00-2014-500, datë 3.4.2014, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, në pjesën ku nuk shprehet për rekursin e paraqitur nga kërkuesi Marjus Tafa.
- Rrëzimin e kërkesës për kërkuesin Armand Llakaj.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Sokol Berberi, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Vladimir Kristo, Fatos Lulo

Anëtarë kundër: Altina Xhoxhaj